

طرح دوره راهنمای واحد درسی اخلاق پرستاری و روابط حرفه ای در پرستاری اورژانس

در نیمسال اول سال تحصیلی ۱۴۰۴-۱۴۰۵

مدرس / مدرسین: دکتر مژگان بهشید(مدرس و مسئول درس)، دکتر اکرم قهرمانیان(مدرس)

پیش نیاز یا واحد همزمان: ندارد

تعداد واحد: ۱,۵ واحد نوع واحد: ۱ واحد نظری و ۰,۵ واحد عملی مقطع: کارشناسی ارشد

تعداد جلسات: ۱۷ جلسه دو ساعته (۱۷ ساعت نظری و ۱۷ ساعت عملی)

تاریخ شروع و پایان جلسات: ۱۴۰۴/۰۷/۱۳

زمان برگزاری جلسات در هفته: روزهای یکشنبه ساعت ۸-۱۰

مکان برگزاری جلسات حضوری: کلاس ۱۱

هدف کلی و معرفی واحد درسی:

هدف کلی درس: آشنایی با مفاهیم و مبانی و اصول اخلاق حرفه ای و کسب توانائی لازم جهت ارائه خدمات بالینی مورد نیاز مبتنی بر اصول اخلاقی و اخلاق حرفه ای و تصمیم گیری اخلاقی در حوزه ی سلامت خصوصاً بخش اورژانس و موضوعات حقوقی و قانونی مربوط به آنها. آشنایی با موضوعات اخلاق کاربردی و حقوق و قوانین پذیرفته و تصویب شده در حوزه ی اورژانس و پرستاری در بخش اورژانس و آشنائی با چالش های حوزه های اخلاقی- حقوقی مرتبط با بخش اورژانس.

معرفی واحد درسی: این درس مبانی نظری و مهارت های لازم برای اقدامات اخلاقی در مراقبتهای پرستاری و برقراری ارتباط حرفه ای را بر اساس ارزشهای انسانی فراهم می کند. در این درس فراگیران با نحوه ی حمایت از حقوق مددجویان و خانواده آنها آشنا شده و راههای توسعه ی اعمال اخلاقی در پرستاری را فرا می گیرند. در این درس علاوه بر بررسی ماهیت موضوعات اخلاق پرستاری، نظریه های اخلاقی مورد بررسی قرار گرفته و جنبه های اخلاقی اعمال و ارتباطات حرف ای پرستاری تجزیه و تحلیل

اهداف آموزشی واحد درسی

انتظار می‌رود فراگیران بعد از گذراندن این دوره بتوانند :

۱. اصول و مبانی اخلاق پزشکی و اخلاق پرستاری را شرح دهند.
۲. -ارزش‌های اخلاق حرفه‌ای پرستاری را مورد بحث قرار دهند و مصادیق آن را در حرفه پرستاری بیان کنند.
۳. اصول چهارگانه اخلاقی زیستی و اصول هفتگانه اخلاق پرستاری را شرح داده و کاربرد این اصول را در ارائه مراقبتهای پرستاری را در واحد اورژانس بیان کنند.
۴. عملکرد اخلاقی در پرستاری و اهمیت تعهد اخلاقی (Professionalism) را تشریح نمایند.
۵. کدها ، راهنماها و استانداردهای حرفه‌ای، در پرستاری را مورد بحث قرار دهند.
۶. روش استدلال اخلاقی و تصمیم‌گیری اخلاقی در فعالیتهای پرستاری را مورد بحث قرار دهند.
۷. مبانی و اصول اخلاق حرفه‌ای متخصصان در حوزه‌ی طب و پرستاری اورژانس بیان کنند.
۸. اهمیت برقراری رابطه درمانی در پرستاری را بیان کنند.
۹. عناصر اخلاق ارتباطی و انواع ارتباطات بین فردی را در ارائه خدمات سلامت بیان کنند..
۱۰. با مفاهیم سوء رفتار و خشونت و رفتار غیر شهروندی آشنا شوند.
۱۱. عاملیت اخلاقی، اقتدار اخلاقی و تضادهای اخلاقی در مراقبت از بیمار را با ارائه مثالهایی از حوزه‌ی اورژانس توضیح دهند.
۱۲. کدهای رفتار حرفه‌ای (پروفشنالیسم) را توضیح داده و کاربرد آنها را در مراقبتهای پرستاری اورژانس بیان کند.
۱۳. مصادیق رعایت اصول پروفشنالیسم را در فعالیتهای پرستاری واحد اورژانس بحث کنند.
۱۴. نسبت به رعایت اصول رفتار حرفه‌ای در محیط کار و درسی خود احساس تعهد نمایند.
۱۵. موضوعات و مسائل اخلاقی شایع در بخش اورژانس را تحلیل اخلاقی نموده و راهکارهای حل آنها را بحث نمایند.
۱۶. - حقوق بیمار را تشریح کرده و برای رعایت حقوق بیمار در محیط بالینی ارزش‌گذاری کرده و راهکارهایی را ارائه نمایند.
۱۷. با قوانین و مقررات و مسئولیت‌های حرفه‌ای در پرستاری آشنا شده و نسبت به رعایت آنها احساس تعهد کنند.
۱۸. با حقوق و مسئولیتهای پرستاری در نظام حقوقی ایران آشنا شوند.

۲۰. نسبت به رعایت حقوق بیمار احساس تعهد نموده و در مورد اصول و روشهای پیشگیری از خطا و مدیریت آن بحث نمایند.

۲۱. اصول اخلاق حرفه ای را در آموزش و یادگیری را مورد بحث قرار دهند.

۲۲. نقش معنویت و. مذهب در مراقبت از بیماران را بیان کنند.

۲۳. مفهوم اخلاق در مراقبتهای معنوی را شرح داده و مصادیق آنرا بیان کنند.

۲۴. چالش های اخلاقی موجود در بخش اورژانس در رابطه با رعایت اصول تعهد حرفه ای را مورد بحث قرار داده و راهکارهایی برای حل چالش های فوق ارائه نماید و آن ها را با هم مقایسه و اولویت بندی کنند.

واحد عملی:

۲۵. مفهوم کار تیمی در اورژانس را درک نموده و در فعالیتهای تیمی تحلیل اخلاقی موقعیتهای بالینی شبیه سازی شده، مشارکت فعال و موثر داشته باشند.

۲۶. در فعالیت های بالینی و کلاسی خود، پایبندی به ارزشهای اخلاق حرفه ای را در عمل نشان دهند.

۲۷. چالش های اخلاقی موجود در بخش اورژانس در رابطه با رعایت اصول تعهد حرفه ای را تحلیل نموده و راهکارهایی برای حل چالش های فوق ارائه نماید و آن ها را با هم مقایسه و اولویت بندی کنند.

۲۸. در دوراهیهای اخلاقی موجود در فعالیتهای حرفه ای شبیه سازی شده از پرستاری واحد اورژانس، توانایی استدلال اخلاقی و انتخاب راه حل مناسب را کسب نموده و آنها را بطور صحیح بکار برند.

۲۹. چالشهای حقوقی و قانونی حوزه‌ی مراقبتهای اورژانس را با استدلال اخلاقی تحلیل نموده و راهکارهایی برای رفع آنها ارائه دهند.

۳۰. چالش ها و مسائل اخلاقی شبیه سازی شده از محیط بالینی اورژانس را با ارائه استدلال اخلاقی تجزیه و تحلیل نموده و گزارشی نقادانه از آن ارائه کنند.

۳۱. اصول اخلاق حرفه ای و کدهای رفتار حرفه ای را در تعاملات و فعالیتهای حرفه ای در موقعیت های بالینی شبیه سازی شده و یا واقعی (رازداری، اولویت بندی برای رعایت عدالت در ارائه خدمات سلامت، حل تعارضات، اخذ اذن و رضایت آگاهانه، حمایت از حقوق بیماران، گزارش خطا و رعایت منشور حقوق بیمار، ارائه خبر ناگوار و ...) به کار برند.

۳۲. در استدلال و تصمیم گیریهای اخلاقی برای مواجهه و مدیریت چالشها و دوراهی های اخلاقی در محیط شبیه سازی شده مهارت لازم را کسب نمایند.

۳۳. توانایی استدلال و تصمیم گیری اخلاقی در مواجهه با مسائل و معضلات اخلاقی در ارائه مراقبتهای پرستاری را کسب نموده و در تصمیم گیریهای بالینی در عمل انجام دهند.

۳۴. گزارشی از روند جاری رویکرد نسبت به خطاهای حرفه ای و نحوه مدیریت آنها به همراه مستنداتی از نحوه گزارش خطا و اقرار به خطا در مراکز آموزشی درمانی تهیه و ارائه نمایند.

۳۶. در پایان کلیه جلسات تمرینات عملی، تمرینات مربوط به رفلکشن را در نقد فعالیتهای تیمی گروه خود انجام داده و از دستاوردهای آن در ارتقاء عملکرد آموزشی تیم خود بهره گیرند.

جدول مباحث نظری و بودجه بندی سوالات

ردیف	مبحث	استاد مربوطه	بودجه بندی
۱	اصول و مبانی اخلاق پزشکی و اخلاق پرستاری	دکتر مژگان بهشید	۰/۵ نمره
۲	ارزش های اخلاقی و مصادیق آن را در حرفه ی پرستاری	دکتر مژگان بهشید	۰/۵ نمره
۳	اصول چهارگانه اخلاقی زیستی و اصول هفتگانه اخلاق پرستاری و کاربرد آنها در ارائه مراقبتهای پرستاری در واحد اورژانس	دکتر مژگان بهشید	۰/۵ نمره
۴	عملکرد اخلاقی در پرستاری و اهمیت تعهد اخلاقی (Professionalism)	دکتر مژگان بهشید	۰/۵ نمره
۵	کدها ، راهنماها و استانداردهای حرفه ای، در پرستاری	دکتر مژگان بهشید	۰/۵ نمره
۶	آشنایی با روش استدلال اخلاقی و تصمیم گیری اخلاقی در فعالیتهای پرستاری	دکتر مژگان بهشید	۰/۵ نمره
۷	مبانی و اصول اخلاق حرفه ای متخصصان در حوزه ی طب و پرستاری اورژانس	دکتر مژگان بهشید	۰/۵ نمره
۸	رابطه درمانی و اهمیت برقراری آن در حرفه ی پرستاری	دکتر مژگان بهشید	۰/۵ نمره
۹	عناصر اخلاق ارتباطی و انواع ارتباطات بین فردی در ارائه خدمات سلامت	دکتر مژگان بهشید	۰/۵ نمره
۱۰	آشنایی با مفاهیم سوء رفتار و خشونت و رفتار غیر شهروندی	دکتر مژگان بهشید	۰/۵ نمره
۱۱	عاملیت اخلاقی، اقتدار اخلاقی و تضادهای اخلاقی در مراقبت از بیمار در واحد اورژانس	دکتر مژگان بهشید	۰/۵ نمره
۱۲	کدهای رفتار حرفه ای (پروفاشنالیسم) و کاربرد آنها در مراقبتهای پرستاری اورژانس	دکتر مژگان بهشید	۱ نمره
۱۳	مصادیق رعایت کدهای رفتار حرفه ای(اصول پروفاشنالیسم) در فعالیتهای پرستاری واحد اورژانس	دکتر مژگان بهشید	۰/۵ نمره
۱۴	تحلیل اخلاقی موضوعات و مسائل اخلاقی شایع در بخش اورژانس و راهکارهای حل آنها	دکتر مژگان بهشید	۰/۵ نمره
۱۵	حقوق بیمار و ضرورت رعایت آن در محیط بالینی و راهکارهایی برای ارج نهادن به آن	دکتر مژگان بهشید	۰/۵ نمره
۱۶	قوانین و مقررات و مسئولیت های حرفه ای در پرستاری	دکتر اکرم قهرمانیان	۰/۵ نمره

۱۷	حقوق و مسئولیتهای پرستاری در نظام حقوقی ایران	دکتر اکرم قهرمانیان	۰/۵ نمره
۱۸	چالش های حقوقی و قانونی در زمینه ی خطاهای حرفه ای در حوزه ی مراقبتهای اورژانس) قصور ، تقصیر و سهل انگاری و ...)	دکتر اکرم قهرمانیان	۰/۵ نمره
۱۹	اصول و روشهای پیشگیری از خطا و مدیریت آن	دکتر اکرم قهرمانیان	۰/۵ نمره
۲۰	اصول اخلاق حرفه ای در آموزش و یادگیری	دکتر مژگان بهشید	۰/۵ نمره
۲۱	نقش معنویت و. مذهب در مراقبت از بیماران	دکتر اکرم قهرمانیان	۰/۵ نمره
۲۲	مفهوم اخلاق در مراقبتهای معنوی و مصادیق آن	دکتر اکرم قهرمانیان	۰/۵ نمره
۲۳	چالش های اخلاقی موجود در بخش اورژانس در رابطه با رعایت اصول تعهد حرفه ای و راهکارهایی برای حل آن و مقایسه و اولویت بندی آنها	دکتر مژگان بهشید	۰/۵ نمره

شیوه ارائه آموزش

سخنرانی تعاملی، پرسش و پاسخ، مباحثه، نمایش عملی، -نمایش فیلم آموزشی و تحلیل و نقد وقایع، شبیه سازی سناریوهای بالینی، یادگیری در گروه های کوچک و کار گروهی برای تحلیل سناریو های اخلاقی ، گردش علمی، راند بالینی، آموزش حل مساله، ایفای نقش

شیوه ارزیابی دانشجو

واحد نظری: ارزشیابی تکوینی و تراکمی (آزمون کتبی تستی و تشریحی) ۱۱ نمره

حضور منظم و بموقع در جلسات کلاسی و مشارکت موثر در بحثها و سوالات چالشی ۲ نمره

- واحد عملی: حضور منظم همراه با مشارکت فعال در برنامه های عملی و محیط بالینی و ارزیابی گزارشات نقادانه و تکالیف تعیین شده، مشاهدات و تنظیم چک لیست واری جهت ارزشیابی رفتار دانشجو در محیط های آموزشی (کلاس درس، بالین و محیط شبیه سازی شده) در تمرینات عملی و تعامل با مددجویان، خانواده و اعضای تیم سلامت، آزمون تعاملی رایانه ای (Project Based Assessment) مجموعاً ۷ نمره
روش های بکار رفته در ارزشیابی شامل: پرسش و پاسخ کلاسی، نقد و ارائه گزارش سناریوهای شبیه سازی شده توسط دانشجو، مشاهده رفتار و تنظیم چک لیست واری، آزمون TOSCE خواهد بود.

تعداد ساعات مجاز غیبت برای این واحد درسی: براساس آیین نامه آموزشی دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته، حضور دانشجو در تمام جلسات مربوط به این درس الزامی است و ساعات غیب موجه دانشجو (در موارد اضطراری) در درس نظری از چهار هفدهم مجموع ساعات آن درس نباید بیشتر شود. در غیر اینصورت، نمره دانشجو در آن درس صفر محسوب می شود.

تبصره ۱: غیبت در جلسات درس تا سقف مشخص شده در صورتی مجاز خواهد بود که با ارایه مدارک مستند و تشخیص استاد مربوطه موجه شناخته شود. نحوه برخورد با غیبت دانشجو (موجه یا غیر موجه) طبق آیین نامه آموزشی بر عهده استاد و با تأیید آموزش دانشکده خواهد بود.

حداقل نمره قبولی برای این درس:

طبق آیین نامه آموزشی حداقل نمره قبولی برای دروس نظری- عملی اختصاصی مقطع کارشناسی ارشد ۱۴ می باشد. کسب نمره پایین تر نیاز به اخذ مجدد و تکرار واحد در ترمهای بعدی خواهد داشت.

منابع آموزشی

لاریجانی، باقر. آرامش، کیارش. پزشک و ملاحظات اخلاقی. جلد اول و دوم. تهران: انتشارات برای فردا.

Buka, p. Essential law and ethics in nursing: Patients, rights and decision making. Routledge.

منابع آموزشی برای مطالعه بیشتر

از این منابع نمی توان سوال آزمون طرح کرد. این منابع صرفا به منظور تعمیق یادگیری دانشجویان به آنها معرفی می شوند.

Butts, JB. Rich, KL. Nursing ethics. Jones & Bartlett learning.

Jones Bonofiglio K. Health care ethics through the lens of moral distress. Springer

Robinson S. Doody, O. Nursing & health care ethics E-Book. Elsevier health sciences.

مقالات اخیر در زمینه اخلاق پرستاری و ارتباطات حرفه ای در اورژانس.

فرصت های یادگیری

شرکت در همایش های علمی با موضوعات اخلاق حرفه ای، شرکت در کارگاه های اخلاق پزشکی و اخلاق پرستاری، شرکت در برنامه های CPC اخلاق، شرکت در گراندراندهای بالینی با موضوعات اخلاقی، شرکت در ژورنال کلاب های با موضوعات اخلاقی.

اطلاعات تماس

مدرس / مدرسین دوره (تلفن ، ایمیل و): دکتر مژگان بهشید - ۰۹۱۴۳۰۱۹۷۰۱

Email: behshidm@tbzmed.ac.ir

دکتر اکرم قهرمانیان - ۰۹۱۲۳۸۷۹۲۴۷

Email: ghahramaniana@gmail.com

کارشناس آموزشی (تلفن ، ایمیل و):

کارشناس آموزشی: آقای قربانی تلفن: ۰۴۱- ۳۴۷۹۶۷۷۰ داخلی ۲۱۵

امضای مسئول دفتر توسعه

امضای مدیر گروه

امضای مسئول درس

دکتر مژگان بهشید
مدیر گروه پرستاری داخلی و جراحی

دکتر مژگان بهشید
مدیر گروه پرستاری داخلی و جراحی